UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Questiones spiritualis [con]uiuij delicias preferentes, super euangelijs tam de te[m]pore [quam] de sanctis

Johannes <de Turrecremata>

Lyon, 18. Jan. 1509

In festo co[m]memo[rationis] s[an]cti pauli.

urn:nbn:de:hbz:466:1-70506

Visual Library

eſt copia ꝙ omnē penā debitam
nunc viuentibus excedūt. ⁊ preci
pue ꝓpter meritū xp̄i. qđ ⁊ ſi in ſa
cramētis operaꝛ. nō tn̄ efficacia
ipſiꝰ in ſacramētis includiꝛ. ſed
ſua infinitate efficaciā ſacramē
toꝝ excedit. Manifeſtuꝫ eſt aūt
ꝙ vnꝰ ꝑ alio ſatiſfacere poteſt.
ſancti aūt in quibus ſuperabun-
dātia operum ſatiſfactiōis inue
niꝛ. non determinate ꝓ iſto q̇ re-
miſſione indiget hmōi opa fece
runt. alias abſq̃ omni indulgen
tia remiſſionē cōſequerenꝛ. ſed
cōmuniter ꝓ tota eccleſia. vt apo
ſtolus dicit ſe implere ea que de
ſunt paſſioni xp̄i in corpoꝛe ſuo.
qđ eſt de eccleſia ad quā ſcribit.
ij. Coꝛint. j. Et ſic ꝑdicta merita
ſunt cōmunia totiꝰ eccl'ie. ea aūt
que cōmunia ſunt multitudinis
alicuiꝰ diſtribuuntur ſingulis de
multitudine ſm̄ arbitriuꝫ eiꝰ qui
multitudini pꝛeeſt. Vn̄ ſicut ali-
quis conſeq̄reꝛ remiſſionē pene
ſi alius ꝓ eo ſatiſfeciſſet. ita fiet
ſatiſfactio alteriꝰ ſi per eū q̇ po-
teſt diſtribuaꝛ. Ad hoc aūt ꝙ be
ne diſtribuāꝛ requirunꝛ tria (vt
habeꝛ vbi. ſ. q. ij. āte finē.) aucto
ritas ex ꝑte dātis. ex ꝑte recipiē
tis caritas ex ꝑte cauſe pietas q̄
cōpꝛehendit honoꝛē dei ⁊ ꝓximi
vtilitatē. ¶ Ad ratiōes in oppo-
ſituꝫ. ¶ Ad pꝛimā rn̄deꝛ. negādo
ꝯſequētiā. Et ratio eſt. qꝛ remiſ-
ſio q̄ per indulgētias fit non tol-
lit q̄titatē pene ad culpā. qꝛ pro
culpa vniꝰ aliꝰ ſponte penā ſuſti-
nuit. vt dictū eſt. ¶ Ad ſcđam rn̄
deꝛ negādo ꝯſequentiā. qꝛ infe-
rioꝛ dādo indulgētias non apſol-
uit ſimpliciꝛ a debito pene quo
ligatꝰ fuit ꝑ ſuperioꝛē. ſꝫ dat vn̄
debitū ſoluat. vn̄ nō abſoluit om
nino de condonando. ſed pro eo
ſoluendo de theſauro eccleſie.
¶ Ad tertiam rn̄deꝛ. negādo cō-
ſequentiā. Et ratio eſt. qꝛ effectꝰ
ſacramētalis abſolutiōis eſt di-
minutio reatꝰ. et hic effectus nō
inducitur per indulgentias. ſꝫ ꝓ
eo faciens indulgētias ſoluit pe
nam quaꝫ debebat de eccleſie bo
nis communibus ſiue de theſau
ro eccleſie. vt ex dictis patet.

N feſto cō
memoꝛatiōis
ſācti pauli eſt
euangelium.
Dixit petrꝰ ad
ieſum Matt.
xix. Poſſunt
diſputari ſe-
quentes que-
ſtiōes. ¶ Pri-
mo. vtrum paulus in raptu vide-
rit diuinam eſſentiam. ¶ Secun
do. vtrum paulus in raptu igno-
rauerit an eius anima a coꝛpoꝛe
fuit ſeparata.

D pꝛimaꝫ
queſtionē ſic
ꝓceditur. Et
videꝛ ꝙ paulꝰ
in raptu nō vi
derit diuinaꝫ
eſſētiā. ¶ Pri
mo ſic. dicitur Exodi. xxxiij. Non

videbit me homo ⁊ viuet. glo. ꝙ
diu hic mortaliter viuit videri
ꝑ quaſdam imagines de⁹ poteſt
ſ; ꝑ ipſam nature ſue ſpecie; nõ
poteſt. ſ; paul⁹ in raptu viuebat
vita humana. ergo ipſe in illo ra
ptu non vidit diuinã eſſentiam.
¶ Secũdo ſic. Sicut em̃ de pau
lo legit ꝙ eſt raptus vſq; in ter-
tium celũ. ita etiam de petro le-
gitur Actu. x. ꝙ cecidit ſuꝑ eum
mentis exceſſus. ſ; petr⁹ in ſuo
exceſſu non vidit dei eſſentiam.
ſ; quandã imaginariã viſionẽ. er
go videt ꝙ nec paulus vidit dei
eſſentiam. ¶ Tertio. Viſio dei
facit hominem beatũ. ſ; paulus
in illo raptu nõ fuit beatus. alio
quin ad vite hui⁹ miſeriam nũꝙ
rediſſet. ſ; corp⁹ ei⁹ fuiſſet per
redundantiam ab aĩa glorifica-
tum. ſicut erit in ſanctis poſt re-
ſurrectionẽ. qđ patet eſſe falſu;
ergo paul⁹ nõ vidit diuinã eſſen
tiam. ¶ Quarto ſic. fides ⁊ ſpes
ſimul eſſe nõ poſſunt cũ viſione
diuine eſſentie. vt habet. j. Cor.
xiij. ſed paul⁹ in ſtatu illo habuit
fidem ⁊ ſpem. ergo nõ vidit diui
nam eſſentia;. ¶ In oppoſitũ eſt
qđ aug. determinat in li. de vidẽ
do deum ad paulinũ. ꝙ ipſa dei
eſſentia a quibuſdam videri po
tuit in hac vita poſitis. ſicut in
moyſe ⁊ paulo qui raptus audi-
uit ineffabilia verba que non li
cet homini loqui. ¶ Rñdeo dicẽ
du;. ꝙ (vt hĩ. ij. ij. q. clxxv. ar. iij)
licet q̃dam dixerunt ꝙ paul⁹ in
raptu dei eſſentiam non vidit,
ſ; quandam refulgentiam clari-
tatis ipſius. tñ nobis videt dicẽ
dum ꝙ paul⁹ vidit diuinã eſſen-
tiam in raptu. ⁊ hoc expreſſe di-
cit Aug. in li. de vidẽdo deum. ⁊
ſuper Geñ. xij. ad litteram. Hec
etiam ipſa verba apoſtoli deſi-
gnant. cũ ait et audiuit ineffabi
lia verba que nõ licet homini lo
qui. hmõi aũt vident ea q̃ perti-
net ad viſionẽ beatoꝝ q̃ excedit
ſtatum vie. ſm illud Eſaie. lxiiij.
Oculus non vidit nec auris au-
diuit de⁹ abs te que preparaſti
diligentib⁹ te. ¶ Ad rationes in
oppoſitum. ¶ Ad pmã; rñdetur
ꝙ illud non eſt intelligendũ ꝙ vi
deus deum ꝑ eſſentiam oĩno de
corpore exeat. ſed ꝙ ab actu ſen
ſuum abſtrahatur. q; qñ intelle-
ctus viatoris eleuat miraculo-
ſe ad videndum deum per eſſen-
tia; nõ poteſt ſit eſſe in actu vi-
ſionis vie. qua aĩa naturalit ſen
ſibilia ꝑcepit. et ideo oportet in
illo ſtatu animam videntis oĩno
ab actu ſenſuũ abſtrahi. Et ideo
dicit aug. xij. ſuꝑ Geñ. ad litte-
ram. ꝙ nemo deũ per eſſentiam
videre poteſt. niſi ab hac vita q̃-
dammodo moriatur. ſi nõ omni
no exiens de corpore ſiue aduer
ſus ⁊ alienatus a ſenſibus carna
libus. Et ſimile dicit in libro de
videndo deũ. ⁊ ſic non eſt cõtra-
riu; ei qđ inductũ eſt Exo. xxxiij.
Non videbit me homo et viuet.
vnde greg. ibidem dicit in gloſa
A quibuſdam in hac carne viuẽ
tib⁹ ſ; ineſtimabili virtute cre-

ſcentibus poteſt eterni dei clari
tas videri. nō tamē videbit eum
homo ⁊ viuet. qꝛ ꝗ ſapientiam ꝗ
deus eſt videt huic mundo fun⸗
ditus morit. ¶ Ad ſecundam re
ſpondet negando ꝯſequentiam.
Et ratio eſt. qꝛ non eſt ſimile de
vno et de alio. Pro quo notandū
ꝙ mens humana diuinitꝰ rapit
ad ꝯtemplandā veritatē diuinā
tripl'r. Uno modo vt ꝯtēpletur
eam per ſil'itudines quaſdā ima
ginarias. ⁊ talis fuit exceſſus ꝗ
cecidit ſuꝑ petrū. Alio modo vt
ꝯtempletur veritatē diuinā ꝑ in
telligibiles effectꝰ. ſicut fuit ex⸗
ceſſus dauid dicentis. Ego dixi
in exceſſu meo oīs homo mēdax
Tertio vt ꝯtemplet eā in ſua eſ
ſentia. Et talis fuit raptꝰ pauli.
et etiam moyſi. ⁊ ſatis congruē⸗
ter. Nā ſicut moyſes fuit primꝰ
doctor iudeoꝝ. ita paulus fuit ꝑ
mus doctor gentium. ¶ Ad ter⸗
tiam rñdetur negando ꝯſequen
tiam. Dicimꝰ eñ ꝙ licet paulus
in illo raptu nō fuerit beatꝰ ſim
pliciter. fuit tñ ſm qd̄ beatꝰ. qua
ſi in quodam trāſitu. et ita vidit
diuinam eſſentiaꝫ in quodā tran
ſitu. Pro quo notandū ꝙ diuina
eſſentia videri ab ītellectu crea
to non poteſt niſi ꝑ lumen glorie
qd̄ tamē dupl'r ꝑticipari poteſt.
Uno modo ꝑ modum forme im
manētis. ⁊ ſic beatos facit in pa
tria. Alio modo ꝑ moduꝫ cuiuſ⸗
dam paſſionis tranſeuntis ⁊ hoc
modo lumen illud fuit in paulo
quando raptus fuit. vnde ex tali
viſione non fuit ſimpliciter bea
tus vt fieret redundantia ad cor
pus ſed ſoluꝫ ſm qd̄. ¶ Ad quar
tam rñdetur negando ꝯſequen⸗
tiam. Et ratio eſt. qꝛ paulꝰ in ra
ptu nō fuit beatus habitualiter.
ſꝫ ſolum habuit actū beatoꝝ. cō
ſequens eſt vt ſimul tunc in eo
non fuerit actꝰ fidei. fuit tamen
in eo ſimul fidei habitus.

D ſecundaꝫ
queſtionē ſic ꝑ
ceditur. Et vi⸗
detur ꝙ palus
non ignorauer⸗
rit an aīa eius
fuerit a corpe
ſeparata ¶ Primo ſic. Ipſe apo
ſtolus dicit. ij. Cor. xij. Scio ho
minem in xp̄o raptū vſqꝫ ad ter⸗
tium celū. ſꝫ homo noīat cōpoſi
tum ex corpore ⁊ aīa raptꝰ aūt
differt a morte. videt ergo ꝙ ip⸗
ſe ſciuerit aīam nō fuiſſe ꝑ mor⸗
tem a corpore ſeparatam. ¶ Secū
do ſic ex eiſdem dictis apoſtoli.
Ipſe paulꝰ ſciuit quō raptꝰ fuit.
qꝛ in tertium celuꝫ. ergo ex hoc
vt videtur ſciuit vtruꝫ fuerit in
corpore vel nō. qꝛ ſciuit tertium
celuꝫ eſſe aliquid corporeū. ꝯſe⸗
quens eſt ꝙ ſciuerit aīam ſuā a
corpore ſeparatā. qꝛ viſio rei cor
poree nō poteſt fieri niſi ꝑ corpꝰ
ergo videt ꝙ nō ignorauerit an
anima fuerit a corpore ſeparata.
¶ Tertio ſic. Dicit aug. xij. ſuper
Geñ. ad litteram. ꝙ paulus in
raptu vidit illa viſione deū qua

vident ſancti in patria. ſꝫ ſancti ex hoc ipſo ꝙ vidēt deum ſciunt an aīe eorum ſint a corporibus ſepate . ergo ⁊ paulꝰ hoc ſciuit. ¶ In oppoſitum eſt dictū ipſius apoſtoli dicētis.ij. Cor.xij. Siue in corpore ſiue extra corpus neſcio deus ſcit. ¶ Reſpondeo. hic ſunt varij modi dicēdi.quos enarrare inutile eſſet.⁊ ideo dimiſſis illis dicendū eſt vt ſanctꝰ Thomas in ſecunda ſecūde (q. clxxv.ar.vj.dicit in fine.) ꝙ apoſtolus neſciuit vtrū eius anima fuerit a corpore ſepata Iſta concluſio videtur auctoritate aug. qui.xij.ſup Gen. ad litterā . poſt longā inquiſitionē ꝯcludens dicit. Reſtat ergo fortaſſe vt hoc ipſum ignoraſſe eum intelligamus.vtrū qñ in tertiuꝫ celum raptus eſt in corpore fuit aīa quō eſt aīa in coporere dū cuꝫ corpore viuere dicit ſiue euigilātis ſiue dormientis.ſiue in extaſi a ſenſibus copozis alienati . an anima de corpore exierit . vt mortuum corpus iaceret. ¶ Ad ratiōes in oppoſitum. ¶ Ad primaꝫ rñdet. negando ꝯſequentiam. Et ratio eſt.qꝛ per ſinodochen qñqꝫ pars hominis homo noīatur ⁊ pcipue anima q̄ eſt pars hoīs eminētior ¶ Ad ſecundā rñdetur negando cōſequentiā.Et ratio eſt. qꝛ apoſtolꝰ ſciuit illud celū eſſe corporeum.⁊ tñ hoc poterat fieri p intellectum eius etiaꝫ ſi anima eiꝰ non eſſet a corpore ſepata. ¶ Ad tertiam reſpondet . negando cōſequentiam.Et ratio eſt.qꝛ viſio pauli in raptu nō fuit oīno ſilis viſiōi beatoꝝ. vñ fuit quātuꝫ ad aliqd ſilis viſiōi beatoꝝ ſcꝫ q̄tū ad id qđ videbat.⁊ q̄tū ad aliqd diſſimilis ſcꝫ q̄tum ad modum videndi.qꝛ nō ita pfecte vidit ſic ſancti qui ſunt ĩ patria. Vñ aug. dicit.xij . ſup Gen.ad litteram. Apoſtolo arrepto a carnalibus ſenſibꝰ in tertiū celuꝫ hoc defuit ad plenā ⁊ pfectā cognitionē rerum que angelis ineſt ſiue in corpore ſiue extra corpꝰ eſſet neſciebat.hoc vtiqꝫ nō deerit cū corruptile hoc induerit ĩ corruptionē

IN feſto viſitatiōis beate marie virginis eſt euāgelium Exurgens maria. ⁊c. Luce primo.poſſunt diſputari ſequentes queſtiones. ¶ Primo. vtruꝫ beatus Johannes in vtero exiſtens exultauit ad preſentiaꝫ domini. ¶ Secundo.vtrum beata virgo audita exultatione elizabeth cōuenienter in gratiarum actionē cantauit . Magnificat aīa ⁊c.

AD primā queſtionē vtꝝ beatus iohes in vtero exiſtēs exultauit ad pſentiā domini.et videt ꝙ non.qꝛ exultatio nō eſt in hoīe